

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. június 30.
(OR. en)

11152/23

ECOFIN 677
UEM 211
SOC 502
EMPL 353
COMPET 697
ENV 776
EDUC 289
RECH 321
ENER 412
JAI 923
GENDER 153
ANTIDISCRIM 147
JEUN 191
SAN 428

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	9847/1/23 REV 1
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 621 final
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Lengyelország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lengyelország 2023. évi konvergenciaprogramját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 621 final bizottsági javaslaton alapuló, a Tanács és az Európai Tanács által megtárgyalt fenti tanácsi ajánlástervezetet.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Lengyelország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lengyelország 2023. évi konvergenciaprogramját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

- (1) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet², amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: az eszköz), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban az eszköz hozzájárul a gazdasági és inkluzív helyreállításhoz, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások – különösen a zöld és digitális átállás előmozdítását, valamint a tagállamok gazdaságainak reziliensebbé tételét célzó reformok és beruházások – megvalósításához. Közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzését, továbbá hozzájárul az Unión belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához is. Az eszköz keretében nyújtott tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022. június 30-án aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

- (2) A Bizottság 2022. november 22-én elfogadta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2023. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2023. március 23-án jóváhagyta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait, amelyek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára összpontosítanak. A Bizottság 2022. november 22-én az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³ alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2023. évi jelentést is, amelyben Lengyelországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyeket érinthet az egyensúlyhiány, vagy fennáll annak kockázata. Ennek megfelelően nem volna szükség mélyreható felülvizsgálatra. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2023. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2023. május 16-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁴ és 2023. március 13-án az együttes foglalkoztatási jelentést.
- (3) Bár az uniós gazdaságok figyelemre méltó rezilienciát mutatnak, a geopolitikai kontextus továbbra is negatív hatást gyakorol. Miközben az Unió határozottan kiáll Ukrajna mellett, az Unió gazdaság- és szociálpolitikai menetrendje arra összpontosít, hogy rövid távon enyhítse az energiasokk által a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra egyaránt gyakorolt negatív hatásokat, valamint hogy középtávon további erőfeszítéseket tegyen a zöld és digitális átállás megvalósítása, a fenntartható és inkluzív növekedés támogatása, a makrogazdasági stabilitás megőrzése és a reziliencia fokozása érdekében. Erős hangsúlyt helyez az Unió versenyképességének és termelékenységének növelésére is.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁴ A Tanács ajánlása (2023. május 16.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C 180., 2023.5.23., 1.o.).

- (4) A Bizottság 2023. február 1-jén kiadta „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című (a továbbiakban: a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv) közleményt. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv célja, hogy fokozza az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparának versenyképességét, és támogassa a klímasemlegességre való gyors átállást. A terv kiegészíti az európai zöld megállapodás és a REPowerEU keretében zajló erőfeszítéseket. Célja továbbá, hogy támogatóbb környezetet nyújtson az Unió ambiciózus éghajlat-politikai céljainak eléréséhez szükséges, nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák és termékek uniós gyártási kapacitásának növeléséhez, valamint biztosítsa a releváns kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférést, többek között a beszerzés diverzifikálása, a tagállamok geológiai erőforrásainak megfelelő kiaknázása és a nyersanyagok újrahasznosításának maximalizálása révén. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv négy pilléren alapul: a kiszámítható és egyszerűsített szabályozási környezet, a gyorsabb forráshoz jutás, a készségfejlesztés és az ellátási láncok rezilienciáját erősítő nyitott kereskedelem. 2023. március 16-án a Bizottság kiadott egy további közleményt „Az EU hosszú távú versenyképessége: előrettekintés a 2030 utáni időszakra” címmel, amely kilenc egymást erősítő tényezőre építve, a növekedést ösztönző szabályozási keret kialakítására irányul. A közlemény olyan szakpolitikai prioritásokat határoz meg, amelyek az Unió és tagállamai hosszú távú versenyképességét szolgáló szerkezeti javulás, megfelelően célzott beruházások és szabályozási intézkedések aktív biztosítására irányulnak. Az alábbi ajánlások segítséget nyújtanak az említett prioritások megvalósításához.

- (5) 2023-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az eszköz végrehajtásával összhangban alakul. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlások mindegyikét vagy jelentős részét érintik. A 2019., 2020. és 2022. évi országspecifikus ajánlások ugyancsak relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében.
- (6) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ (a továbbiakban: a REPowerEU-rendelet) célja, hogy fokozatosan és gyorsan megszüntesse az Unió függőségét az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzá fog járulni az energiabiztonsághoz és az Unió energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal növelve a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitásokat és az energiahatékonyságot. A REPowerEU-rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését, új REPowerEU-fejezettel egészítsék ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervben foglaltaknak megfelelően az említett reformok és beruházások hozzá fognak járulni az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló ipara versenyképességének fokozásához, valamint a tagállamok számára 2022-ben és adott esetben 2023-ban kiadott energiavonatkozású országspecifikus ajánlásokban foglaltak megvalósításához is. A REPowerEU-rendelet bevezeti a vissza nem térítendő pénzügyi támogatások egy új kategóriáját, amelyet a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik szerinti új, energiavonatkozású reformok és beruházások finanszírozása érdekében bocsátanak a tagállamok rendelkezésére.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

- (7) A Bizottság 2023. március 8-án közleményt fogadott el, amelyben költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2024-re (a továbbiakban: a 2023. március 8-i közlemény). Ennek célja, hogy támogassa a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak kidolgozását, és ezáltal erősítse a szakpolitikai koordinációt. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezése 2023 végén deaktiválásra kerül. A Bizottság szorgalmazta, hogy 2023–2024-ben a költségvetési politikák biztosítsák az adósságszint középtávú fenntarthatóságát, és fenntartható módon fokozzák a potenciális növekedést, valamint felkérte a tagállamokat, hogy a 2023. évi stabilitási és konvergenciaprogramjaikban határozzák meg, hogy költségvetési terveik hogyan fogják biztosítani a Szerződés által a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaérték betartását, valamint biztosítani az államadósság hiteles és folyamatos csökkentését, vagy az adósság prudens szinten tartását középtávon. A Bizottság továbbá felkérte a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessék meg a háztartások és vállalkozások energiaársoktól való megvédése érdekében bevezetett nemzeti költségvetési intézkedéseket, kezdve a legkevésbé célzott intézkedésekkel. Jelezte, hogy amennyiben újabb energiaár-nyomás miatt a támogatási intézkedések meghosszabbítására volna szükség, a tagállamoknak az ilyen intézkedéseket célzottabban a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra kell alkalmazniuk. A Bizottság közölte, hogy a költségvetési ajánlásokat számszerűsíteni és differenciálni fogják. Emellett – az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i közleményében javasoltak szerint – a költségvetési ajánlásokat a nettó elsődleges kiadások alapján fogják megfogalmazni. A Bizottság azt ajánlotta, hogy valamennyi tagállam továbbra is védje a nemzeti finanszírozású beruházásokat, és biztosítsa az eszköz és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállással, valamint a rezilienciaépítéssel kapcsolatos célok fényében. A Bizottság jelezte, hogy javasolni fogja a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján és a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban – 2024 tavaszán indítson hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat.

- (8) A Bizottság 2023. április 26-án az uniós gazdasági kormányzás szabályainak átfogó reformjára irányuló jogalkotási javaslatokat terjesztett elő. A javaslatok központi célkitűzése az államadósság fenntarthatóságának megerősítése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása valamennyi tagállamban reformok és beruházások révén. Javaslataiban a Bizottság a nemzeti felelősségvállalás fokozására, a keret egyszerűsítésére és a középtávra fektetett nagyobb hangsúlyra törekszik, hatékony és koherensebb végrehajtással kombinálva. Az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2023. március 14-i tanácsi következtetések szerint az a cél, hogy a jogalkotási munka 2023-ban lezáruljon.
- (9) Lengyelország 2021. május 3-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke értelmében a Bizottság – az említett rendelet V. mellékletében meghatározott értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2022. június 17-én elfogadta a Lengyelország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát⁶. A részletek folyósítása a Bizottság által egy olyan határozatnak az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban történő elfogadásától függ, amely rögzíti, hogy Lengyelország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés feltételezi, hogy a korábbi mérföldkövek és célok teljesítése nem fordult vissza.

⁶ ST 9728/2022 INIT; ST 9728/2022 ADD 1.

- (10) Lengyelország 2023. április 27-én benyújtotta 2023. évi nemzeti reformprogramját és 2023. évi konvergenciaprogramját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdésével. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két programot együtt értékelték. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2023. évi nemzeti reformprogram Lengyelországnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi.
- (11) A Bizottság 2023. május 24-én közzétette a Lengyelországra vonatkozó 2023. évi országjelentést. Ebben értékelte a Lengyelország által a Tanács által 2019 és 2022 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén elért előrehaladást, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Lengyelország általi végrehajtását. Az említett elemzés alapján az országjelentés azonosított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívások tekintetében fennálló hiányosságokat, valamint új és kialakulóban lévő kihívásokat. A jelentés értékelte a Lengyelország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, valamint a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok végrehajtása terén elért előrehaladást, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért előrehaladást is.

- (12) Az Eurostat által hitelesített adatok alapján Lengyelország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2021. évi 1,8 %-ról 2022-ben 3,7 %-ra nőtt, míg a GDP-arányos államadósság a 2021. év végi 53,6 %-ról 2022 végére 49,1 %-ra esett. A Bizottság 2023. május 24-én a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést adott ki. Az említett jelentés megvizsgálta Lengyelország költségvetési helyzetét, mivel az államháztartási hiány 2022-ben meghaladta a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés megállapította, hogy a hiányra vonatkozó kritérium nem teljesült. A 2023. március 8-i közleményével összhangban a Bizottság nem javasolta, hogy 2023 tavaszán új túlzothiany-eljárásokat indítsanak. A Bizottság ezt követően jelezte, hogy javasolni fogja a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján – 2024 tavaszán indítson hiányalapú túlzothiany-eljárásokat. Lengyelországnak ezt figyelembe kell vennie 2023. évi költségvetésének végrehajtása és 2024. évi költségvetésének elkészítése során.
- (13) Az államháztartási egyenlegre hatást gyakoroltak az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése céljából hozott költségvetési politikai intézkedések. 2022-ben az ilyen költségvetési politikai bevételecsökkentő intézkedések közé tartoztak az energiára és az üzemanyagokra kivetett kedvezményes héamértékek és jövedéki adók, míg az ilyen költségvetési politikai kiadásnövelő intézkedések közé tartoztak a készpénztámogatások és a háztartások által fizetett villamosenergia-árak korlátozása, valamint a vállalatoknak nyújtott gázköltség-támogatások. A Bizottság becslése szerint az említett intézkedések nettó költségvetési költsége 2022-ben a GDP 1,9 %-ára tehető. Az államháztartási egyenlegre ugyancsak hatást gyakorolt a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek felajánlott ideiglenes védelem költségvetési költsége, amely 2022-ben a GDP 0,5 %-ára becsülhető. Ugyanakkor a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes veszélyhelyzeti intézkedések becsült költsége a 2021. évi 2,4 %-ról 2022-ben a GDP 0,7 %-ára csökkent.

- (14) A Tanács 2021. június 18-án azt ajánlotta⁷, hogy Lengyelország 2022-ben – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által biztosított költségvetési impulzusra támaszkodva – kövessen támogató költségvetési irányvonalat, és tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét.
- (15) A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal⁸ a Tanács ajánlásával összhangban 2022-ben támogató volt, és a GDP –3,0 %-ának felelt meg. Lengyelország – a Tanács ajánlásának megfelelően – továbbra is támogatta a helyreállítást az eszközből finanszírozott beruházások révén. Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2022-ben a GDP 1,0 %-át tették ki (2021-ben a GDP 1,3 %-át). A nemzeti finanszírozású beruházások 0,2 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítottak a költségvetési irányvonal számára⁹. Lengyelország tehát a Tanács ajánlásával összhangban fenntartotta a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások emelkedése 2,3 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosított a költségvetési irányvonal számára. Ez a jelentős expanzív hozzájárulás magában foglalta a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklésére irányuló fiskális politikai intézkedések addicionális hatását (a GDP 1,9 %-át kitevő nettó költségvetési többletköltség), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeit (a GDP 0,5 %-a). Lengyelország tehát kellő mértékben korlátozta a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését.

⁷ A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Lengyelország 2021. évi konvergenciaprogramját (HL C 304., 2021.7.29., 98. o.).

⁸ A költségvetési irányvonal – a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes veszélyhelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de – az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető. További részletekért lásd a költségvetési statisztikai táblázatokban szereplő 1. keretben foglaltakat.

⁹ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások GDP-arányosan 0,8 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítottak, ami jórészt a pénzügyi intézményeknek nyújtott állami támogatást tükrözi.

- (16) A 2023. évi konvergenciaprogram költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv összhangban áll a Bizottságnak a 2023-ra és az azt követő időszakra vonatkozó 2023-as tavaszi előrejelzésével. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2023-ban 0,9 %-kal és 2024-ben 2,8 %-kal nő. Összehasonlításképpen: a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2023-ra valamivel alacsonyabb, 0,7 %-os, 2024-re pedig 2,7 %-os reál-GDP-növekedéssel számol, ami elsősorban annak tudható be, hogy a hazai kereslet várhatóan kisebb mértékben járul majd hozzá a gazdasági növekedéshez.
- (17) A 2023. évi konvergenciaprogramjában a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2023-ban a GDP 4,7 %-ára fog növekedni. Ez a 2023-as növekedés főként a védelemre, az egészségügyre, a közszférában dolgozók fizetésére szánt összegek növekedését és a nyugdíjak indexálását tükrözi, míg az energiaár-növekedés gazdasági és társadalmi következményeinek ellensúlyozását célzó intézkedések költségei továbbra is magasak maradnak. A 2023. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság a 2022 végi 49,1 %-ról 2023 végére várhatóan 50,5 %-ra nő. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 5,0 %-ának megfelelő költségvetési hiányt prognosztizál. Ez magasabb, mint a 2023. évi konvergenciaprogram hiány-előrejelzése, ami elsősorban a 2023. évi konvergenciaprogramban még nem számszerűsített, a mezőgazdasági termelőknek nyújtott különleges támogatási intézkedéseknek tudható be. A Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése hasonló, 50,5 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2023 végére.

(18) A 2023. évi államháztartási egyenleget várhatóan továbbra is befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése céljából hozott intézkedések. Ezek főként olyan új intézkedésekből állnak, mint a villamosenergia- és gázárbefagyasztási intézkedések, valamint az energiaigényes iparágaknak nyújtott támogatási intézkedések. Az említett intézkedések költségét részben ellensúlyozzák az energiaszolgáltatók rendkívüli bevételeire kivetett adók. Az említett bevételeket figyelembe véve, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint a támogatási intézkedések nettó költségvetési költsége 2023-ban a GDP 1,7 %-ának felel meg¹⁰. Úgy tűnik, hogy a 2023-as intézkedések többsége nem irányul célzottan a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő háztartásokra vagy vállalkozásokra, és nem őrzi meg teljes mértékben az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést. Ebből adódóan a Tanács 2022. július 12-i ajánlásának¹¹ való megfelelés értékelése során figyelembe veendő célzott támogatási intézkedések összegét a Bizottság 2023. tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 0,2 %-ára becsüli (szemben a 2022. évi 0,1 %-kal). A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek átmeneti védelmének költségvetési költsége az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,2 százalékponttal csökken 2022-höz képest. Végezetül a 2023. évi államháztartási egyenleget a várakozások szerint javítani fogja a Covid19-válság kapcsán bevezetett, a becslések szerint a GDP 0,7 %-át kitevő ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések fokozatos megszüntetése.

¹⁰ Az adatok az említett intézkedések éves költségvetési terhének szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

¹¹ A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Lengyelország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lengyelország 2022. évi konvergenciaprogramját (HL C 334., 2022.9.1., 171. o.).

- (19) 2022. július 12-i ajánlásában a Tanács azt ajánlotta, hogy Lengyelország 2023-ban hozzon intézkedést annak biztosítására, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal¹², figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknak nyújtott ideiglenes és célzott támogatás folytatását. Lengyelországnak ugyanakkor készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Lengyelországnak azt is ajánlották, hogy fokozza a zöld és digitális átállásra, valamint – a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével – az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, többek között az eszköz és más uniós alapok felhasználásával.

¹² A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alapján Lengyelország esetében a potenciális kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) növekedése, amelyet a költségvetési irányvonal méréséhez használnak, nominális értéken 15,5 %-ra tehető.

(20) A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal expanzív lesz (a GDP $-0,8\%$ -a), magas inflációs környezetben. 2022-ben a költségvetési irányvonal expanzív volt (a GDP $-3,0\%$ -a). A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint a GDP $0,8\%$ -ának megfelelő expanzív hozzájárulást biztosít a költségvetési irányvonal számára. A kiadásoknál figyelembe vették, hogy az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak nyújtott célzott támogatási intézkedések költsége a GDP $0,1\%$ -ával nő. Figyelembe vették továbbá, hogy a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott átmeneti védelem költségei nőnek (a GDP $0,2\%$ -ával). Következésképpen a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges folyó kiadások expanzív hozzájárulása nem az energiaárak emelkedésének leginkább kitett háztartások és vállalatok, valamint az Ukrajnából menekülők részére nyújtott célzott támogatásnak tudható be. A nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások expanzív növekedése a nem célzott energiaügyi intézkedéseknek, a magasabb védelmi és egészségügyi kiadásoknak, valamint a közsféra béreinek és szociális juttatásai tartós emelésének tudható be. Ezért a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások előre jelzett növekedése nincs összhangban a Tanács 2022. július 12-i ajánlásával. Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2023-ban várhatóan a GDP $1,8\%$ -át teszik ki, míg a nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint $0,2$ százalékpontos restriktív hozzájárulást biztosítanak a költségvetési irányvonal számára¹³. Ezért Lengyelország addicionális beruházásokat tervez finanszírozni az eszközből és más uniós alapokból, és az előrejelzések szerint nem tartja fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Lengyelország a zöld és digitális átállásra és az energiabiztonságra, például az épületek energiahatékonyságára, a tengeri és szárazföldi szélenergia-kapacitásra, az energiatárolásra, a hálózatok modernizációjára, a hidrogénfejlesztésre és a fenntartható mobilitásra irányuló közberuházásokat tervez finanszírozni az eszközből és más uniós alapokból.

¹³ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan $0,6$ százalékpontos restriktív hozzájárulást biztosítanak, tükrözve a pénzügyi intézményeknek 2022-ben nyújtott kormányzati támogatás megszüntetésének hatását.

- (21) A 2023. évi konvergenciaprogram szerint az államháztartási hiány 2024-ben várhatóan a GDP 3,4 %-ára csökken. A 2024-es csökkenés főként az energiaválsággal kapcsolatos támogatási intézkedések megszüntetését tükrözi. A 2023. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság 2024 végén várhatóan 52,4 %-ra nő. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése a GDP 3,7 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít 2024-ben. Ez magasabb a 2023. évi konvergenciaprogramban előre jelzett hiánynál, ami elsősorban a programban még nem részletezett intézkedéseknek tudható be. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése hasonló, 53,0 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2024 végére.
- (22) A 2023. évi konvergenciaprogram az energiatámogatási intézkedések többségének fokozatos megszüntetését irányozza elő 2024-ben. A Bizottság jelenlegi feltételezései szerint az energiatámogatási intézkedések nettó költsége 2024-ben a GDP 0,3 %-a lesz. Ez azon a feltételezésen alapul, hogy az energiaárak nem fognak újból emelkedni. A legtöbb olyan energiatámogatási intézkedés, amely a tervek szerint 2024-ben is érvényben lesz, láthatólag nem a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra irányul, és nem őrzi meg teljesen az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést.

- (23) Az 1466/97/EK rendelet értelmében a középtávú költségvetési célkitűzés teljesítése érdekében megfelelő éves javulást kell elérni a strukturális költségvetési egyenlegre vonatkozóan, a GDP 0,5 %-át véve viszonyítási alapul¹⁴. Figyelembe véve a költségvetés fenntarthatóságával kapcsolatos megfontolásokat, és azt, hogy a hiányt a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, a Bizottság szerint helyénvaló volna 2024-re legalább a GDP 0,5 %-ának megfelelő mértékben javítani a strukturális egyenleget. Egy ilyen javulás biztosítása érdekében – és a Bizottság módszertanával összhangban – a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások¹⁵ növekedése 2024-ben nem haladhatja meg a 7,8 %-ot, amint azt ezen ajánlás is tükrözi. Ugyanakkor a fennmaradó (a Bizottság jelenlegi becslése szerint 2023-ban a GDP 1,7 %-ának megfelelő) energiatámogatási intézkedéseket fokozatosan meg kell szüntetni – ha azt az energiapiaci fejlemények lehetővé teszik, a legkevésbé célzott intézkedésekkel kezdve –, és az ebből eredő megtakarításokat a költségvetési hiány csökkentésére kell felhasználni. A Bizottság becslései szerint ez a nettó elsődleges kiadásoknak a 2024-re ajánlott maximális növekedésnél kisebb mértékű növekedéséhez vezetne. Emellett a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint a nettó nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése nincs összhangban a Tanács 2022. július 12-i ajánlásával. Ha ez megerősítést nyer, helyénvaló lenne, hogy 2024-ben a nettó elsődleges kiadások kisebb mértékben növekedjenek.
- (24) Változatlan szakpolitikákat feltételezve, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások 2024-ben 5,6 %-kal történő növekedését prognosztizálja, ami nem éri el az ajánlott növekedési mértéket. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzésében előrevetített kiigazítás kissé elmarad az energiatámogatási intézkedések teljes kivezetéséből származó megtakarítástól, ami főként annak tudható be, hogy ezeknek az intézkedéseknek egy része 2024-ben is érvényben marad.

¹⁴ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikke szintén a GDP több mint 0,5 %-át kitevő kiigazítást ír elő azon tagállamok számára, amelyek a GDP 60 %-a feletti adósságszinttel vagy kifejezett adósságfenntarthatósági kockázattal rendelkeznek.

¹⁵ A nettó elsődleges kiadások a diszkrecionális bevételi intézkedésektől megtisztított, a kamatkiadásokat és a konjunkturális munkanélküliségi kiadásokat figyelmen kívül hagyva számított, nemzeti finanszírozású kiadásokat jelentik.

- (25) A 2023. évi konvergenciaprogram szerint az állami beruházások GDP-arányosan 2024-ben stabilak maradnak, és a 2023. évi értékhez hasonló, 4,2 %-os értéket tesznek majd ki. A 2023. évi konvergenciaprogram olyan reformokat és beruházásokat említ, amelyek várhatóan hozzájárulnak a költségvetés fenntarthatóságához, valamint a fenntartható és inkluzív növekedéshez. Ezek közé tartoznak a költségvetési keretrendszer reformjai, amelyek szintén a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képezik.
- (26) A 2023. évi konvergenciaprogram felvázolja a 2026-ig tartó középtávú költségvetési pályát. A 2023. évi konvergenciaprogram szerint az államháztartási hiány 2025-ben a GDP 2,9 %-ára csökken, és 2026-ban is ezen a szinten marad. Ezért az államháztartási hiány a tervek szerint 2025-ben a GDP 3 %-a alá csökken. A 2023. évi konvergenciaprogram szerint a GDP-arányos államadósság a 2024 végi 52,4 %-ról 2026 végére várhatóan 55,4 %-ra nő.
- (27) Továbbra is jelentős a mozgástér a szociális juttatásokra fordított közkiadások hatékonyságának növelésére. A szociális juttatások továbbra is nagyrészt nem célzottak, és a rászorultságot nem ellenőrzik a háztartások szintjén. Az ellátás célzottabbá tétele az állami források hatékonyabb felhasználását eredményezné a szegénység elleni küzdelemben és a leginkább rászorulóknak támogatásában.
- (28) A népesség gyors elöregedése kihívást jelent a lengyel nyugdíjrendszer számára. A jelenlegi nyugdíjrendszer olyan nyugdíjkorhatárt feltételez, amely az átlagos várható élettartam és a nyugdíjban töltött idő növekedése ellenére nem emelkedik. A jelenlegi járulékalapú nyugdíjrendszer pénzügyileg kiegyensúlyozott rendszert biztosít, de az utolsó fizetéshez képest a jövőbeli nyugellátások jelentős csökkenéséhez vezetne. Ez azt jelentené, hogy a nyugdíjasok nagy részét a szegénység fenyegetné. A Bizottság elemzése azt mutatja, hogy Lengyelországnak már az ellátások jelenlegi szint közelében tartásához is GDP-jének további 6,7 %-át kellene a nyugdíjrendszerre költenie 2070-ig. Az általános nyugdíjrendszer közelmúltbeli változásai és a költséges különleges nyugdíjjogosultságok miatt a nyugdíjkifizetések nagyvonalúbbá váltak a jelenlegi nyugdíjasok számára. Ez csökkenő mértékben ösztönzött a viszonylag alacsony nyugdíjkorhatárnál hosszabb munkavállalásra, amely a nők esetében 60 év, a férfiak esetében pedig 65 év, és növelte az elöregedéssel kapcsolatos kiadási nyomást.

(29) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és az említett rendelet V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. A késői, 2022. júniusi elfogadás miatt Lengyelország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása jelentős késedelmet szenvedett. A bíróságok függetlenségének és pártatlanságának megerősítése, valamint a Legfelsőbb Bíróság fegyelmi tanácsa által fegyelmi ügyekben és bírói mentelmi ügyekben hozott határozatok által érintett bírák helyzetének orvoslása – az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében – előfeltételét képezi annak, hogy a Bizottság kifizetést teljesítsen az országnak, lehetővé téve a terv gyors és folyamatos végrehajtását. Lengyelország megkezdte a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő kulcsfontosságú intézkedések végrehajtását, köztük a költségvetési keret, az egészségügy, a digitális átállás, az energiahatékonyság és a munkaerőpiac területét érintő reformokat. Bár Lengyelország hivatalosan nem nyújtott be kiegészítéseket a tervhez, sem REPowerEU-fejezetet, a Bizottsággal jelenleg is folynak a megbeszélések. Az (EU) 2021/241 rendelet 14. cikkének (6) bekezdésével összhangban Lengyelország 2023. március 31-én jelezte, hogy 23 milliárd EUR összegű további hiteltámogatást szándékozik igényelni az eszköz keretében. Az új REPowerEU-fejezetnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervbe való gyors beillesztése lehetővé fogja tenni további reformok és beruházások finanszírozását, támogatva Lengyelország stratégiai célkitűzéseit az energetika és a zöld átállás területén. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint az említett terven túlmutató egyéb gazdasági és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából továbbra is fontos a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek és más releváns érdekelt felek szisztematikus és hatékony bevonása, valamint a szociális párbeszéd általános színvonala, az átfogó szakpolitikai menetrend iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

- (30) A Bizottság 2022-ben Lengyelország valamennyi kohéziós politikai programozási dokumentumát jóváhagyta. A kohéziós politikai programoknak a REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel komplementer módon és azzal szinergiában történő gyors végrehajtása kulcsfontosságú a zöld és digitális átállás megvalósításához, a gazdasági és társadalmi reziliencia növeléséhez, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez Lengyelországban.
- (31) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint a kohéziós politikai programok által kezelt gazdasági és szociális kihívásokon felül Lengyelország számos további kihívással szembesül a beruházási környezet, az energiapolitika és a zöld átállás terén.
- (32) Az igazságszolgáltatási rendszer függetlensége, hatékonysága és minősége alapvető fontosságú a stabil és kiszámítható üzleti környezet, valamint a beruházásösztönző környezet szempontjából. Ezek fontos szerepet játszanak a közép- és hosszú távú fenntartható gazdasági növekedés biztosításában. A lengyelországi beruházási környezetet továbbra is rontják a jogállamisággal – többek között az igazságszolgáltatás függetlenségével – kapcsolatos komoly aggályok, amelyeket az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: a Bíróság) és az Emberi Jogok Európai Bírósága is megállapított. Ezen túlmenően a Bizottság 2023. február 15-én a Bíróság elé idézte Lengyelországot az uniós jognak a lengyel alkotmánybíróság és annak ítélkezési gyakorlata általi megsértése miatt, amely jogsértések mindenekelőtt megkérdőjelezzik az uniós jog elsőbbségét.

(33) Lengyelország energiaszerkezetét jelentős mértékben a fosszilis tüzelőanyagok uralják: 2021-ben a szén részaránya mintegy 60 %, a megújuló energiaforrásoké pedig mindössze 13 % volt. Lengyelország 2022 áprilisa óta nem importál földgázt Oroszországból, 2023 februárja óta pedig kőolajat sem. Az elmúlt évek diverzifikációs erőfeszítései enyhítették az ország energiaellátásának biztonságára gyakorolt hatást. Lengyelország dekarbonizációja a többi tagállamhoz képest lényegesen alacsonyabb ütemben folyik. Lengyelországnak még mindig széles mozgástere van a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítása előtt álló szabályozási és adminisztratív akadályok elhárítására. A megújuló energiaforrásokból történő energiatermelés növelése kulcsfontosságú a lengyel gazdaság dekarbonizációjához és a klímasemlegesség eléréséhez. A megújuló energiaforrásokban rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében Lengyelországnak javítania kell a belső energiaátviteli, -elosztási és -tárolási hálózatait, és meg kell reformálnia szabályozási környezetét. Lengyelországnak különösen a megújuló energiaforrások engedélyezési folyamata előtt álló akadályok felszámolására irányuló intézkedéseket kell végrehajtania. Ezeknek az intézkedéseknek a következőkre kell összpontosítaniuk: i. a megújuló energiaforrások területrendezési tervekbe való felvételének felgyorsítása; ii. a megújuló energiaforrások hasznosítására kijelölt célterületek létrehozása; iii. a hálózati csatlakozási engedélyekre vonatkozó szabályok módosítása; valamint iv. az elavult és nem hatékony elosztóhálózatok korszerűsítése. További reformokra van szükség a következők érdekében: i. annak lehetővé tétele, hogy az ipar – hosszú távú villamosenergia-ellátási és -keresleti szerződések, például energiavásárlási megállapodások révén – tiszta energiát használhasson; ii. az energiaközösségekre vonatkozó korlátozások megszüntetése; valamint iii. a megújuló energiaforrások távfűtési ágazatban való alkalmazásának előmozdítása.

- (34) Lengyelország földgázfogyasztása a 2022. augusztus és 2023. március közötti időszakban – az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletben¹⁶ meghatározott 15 %-os csökkentési céltól kismértékben elmaradva – 13 %-kal csökkent az előző öt év azonos időszakának átlagos gázfogyasztásához képest. A Tanács arra ösztönzi Lengyelországot, hogy az (EU) 2023/706 tanácsi rendelet¹⁷ alapján fokozza a gázkereslet 2024. március 31-ig történő ideiglenes csökkentésére irányuló erőfeszítéseit. Az energiaigény megfékezésére irányuló számos intézkedés ellenére további erőfeszítésekre van szükség az energiahatékonyság javítása érdekében, különösen a lakóépületek és a távfűtési rendszerek esetében. A végsőenergia-fogyasztás Lengyelországban 2021-ben 75,2 Mtoe volt, és az elmúlt évtizedben mindvégig nőtt. Jelenleg a lakóépületek fűtési célú energiaszükségletének több mint felét szénrel elégítik ki, akár közvetlen felhasználással, akár közvetett módon, távfűtésen keresztül. A lakóépületek energiahatékonysága azonban nagyrészt továbbra sem kielégítő, ami miatt más tagállamokhoz képest nagyobb beruházásra van szükség. Emellett a távfűtési ágazatnak célzott reformokra és fokozott beruházásokra van szüksége dekarbonizációjának felgyorsítása, hatékonyságának növelése és hosszú távú pénzügyi életképességének biztosítása érdekében.
- (35) 2005 és 2021 között a légi közlekedés nélkül vett belföldi közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás Lengyelországban 88,3 %-kal nőtt, ami szöges ellentétben áll az uniós átlag 7,5 %-os csökkenésével. A lengyel energia- és klímatervben szereplő kiegészítő intézkedések ellenére a becslések szerint 2030-ban még mindig 56 %-kal magasabb lesz ennek a szektornak az üvegházhatásúgáz-kibocsátása, mint 2005-ben. A nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terv reformjaira és beruházásaira építve további erőfeszítésekre van szükség a fenntartható tömegközlekedési módok előmozdítása érdekében. A belföldi közlekedés villamosításának együtt kell járnia a villamosenergia-ellátás dekarbonizációjával az ágazati kibocsátások hatékony csökkentése érdekében.

¹⁶ A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete (2022. augusztus 5.) a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.).

¹⁷ A Tanács (EU) 2023/706 rendelete (2023. március 30.) az (EU) 2022/1369 rendeletnek a gázra vonatkozó keresletcsökkentési intézkedésekkel kapcsolatos keresletcsökkentési időszak meghosszabbítása, valamint az intézkedések végrehajtására vonatkozó jelentéstétel és nyomon követés megerősítése tekintetében történő módosításáról (HL L 93., 2023.3.31., 1. o.).

- (36) A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatokban és szakmákban – ideértve a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák gyártását, bevezetését és karbantartását – jelentkező munkaerő- és szakemberhiány szűk keresztmetszeteket hoz létre a klímasemleges gazdaságra való átállás terén. A szakemberhiány csökkentéséhez, valamint a munkaerőpiaci integráció és a munkaerő-átcsoportosítás előmozdításához elengedhetetlenek a változó munkaerőpiaci igényekhez igazodó, magas színvonalú oktatási és képzési rendszerek, valamint a célzott továbbképzési és átképzési intézkedések. A kiaknázatlan munkaerő-kínálat hasznosítása érdekében az említett intézkedéseknek hozzáférhetőnek kell lenniük, különösen a zöld átállás által leginkább érintett személyek számára, illetve ágazatokban és régiókban. Lengyelországban a zöld átállással összefüggésben az elmúlt években – a releváns készségek hiányához is kapcsolódóan – nőtt a munkaerőhiány a kulcsfontosságú ágazatokban, és az így kialakuló szűk keresztmetszetek hátráltatják a klímasemleges gazdaságra való átállást. 2022-ben a jelentések szerint a munkaerőhiány volt az egyik olyan tényező, amely korlátozta a termelést az iparban (a vállalkozások 63,4 %-a) és az építőiparban (a vállalkozások 74,6 %-a).
- (37) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi konvergenciaprogramot, és véleményét¹⁸ az 1. ajánlás tükrözi.

¹⁸ Az 1466/97/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdése szerinti vélemény.

AJÁNLJA, hogy Lengyelország 2023-ban és 2024-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb szüntesse meg a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése új vagy meghosszabbított támogatási intézkedéseket tenne szükségessé, biztosítsa, hogy az ilyen támogatási intézkedések célzottan a kiszolgáltatott helyzetű háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, és költségvetési szempontból megfizethetők legyenek, és megőrizték az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket.

Biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 7,8 %-ra¹⁹ korlátozza.

Tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa az eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és az egyéb uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében.

A prudens középtávú költségvetési pozíció elérése érdekében a 2024 utáni időszakban is folytasson a fokozatos és fenntartható konszolidációra irányuló középtávú költségvetési stratégiát, a magasabb fenntartható növekedést elősegítő beruházásokkal és reformokkal kombinálva.

Javítsa a közkiadások hatékonyságát, többek között a szociális juttatások célzottabbá tétele révén. Biztosítsa a jövőbeli nyugellátások megfelelőségét és a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát a tényleges nyugdíjbavonulási életkor növelésére irányuló intézkedésekkel és a kedvezményes nyugdíjrendszerek reformjával.

¹⁹ Ez az összeg a becslések szerint 2024 tekintetében a strukturális költségvetési egyenleg legalább 0,5 %-os GDP-arányos éves javulásának felel meg, a (23) preambulumbekzdésben ismertettek szerint.

2. Sürgősen teljesítse a bírói függetlenség megerősítésével és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatban előírt mérföldköveket és célokat annak érdekében, hogy lehetővé váljon a helyreállítási és rezilienciaépítési terv gyors és folyamatos végrehajtása. Gyorsan véglegesítse a REPowerEU-fejezetet annak végrehajtása mielőbbi megkezdése céljából. Folytassa a kohéziós politikai programok gyors végrehajtását, biztosítva a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel való szoros kiegészítő jelleget és szinergiát.
3. Javítsa a beruházási környezetet, többek között az igazságszolgáltatás függetlenségének biztosítása révén.
4. Gyorsítsa fel a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetését és a megújuló energia alkalmazását. Vezessen be reformokat a hálózati csatlakozás engedélyezésére és a megújuló energiaforrásokra, többek között az energiaközösségekre, a biometánra és a megújuló hidrogénre vonatkozó jogi keret terén. Hajtson végre az energiamegtakarítást és a gázkereslet csökkentését elősegítő intézkedéseket. Fokozza az épületek energiahatékonyágára irányuló beruházásokat, és hajtsa végre a távfűtés hőellátásának dekarbonizációját az energiaszegénység kezelése érdekében. Mozdítsa elő a fenntartható tömegközlekedési módokat. Fokozza a zöld átálláshoz szükséges készségek és kompetenciák biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai erőfeszítéseket, többek között az épületfelújítás terén.

Kelt Brüsszelben,

*a Tanács részéről
az elnök*